

Чаро баъзе аз кормандони САҶШ муқаррароти қонунро риоя намекунанд?

Ношир: Ҳайати тадорукот Санаи интишор: 4 Июн, 2020 - 11:23

[1]

Вақти он расидааст, ки дар навиштани ному насаб аз имкониятҳои забони тоҷикӣ ва низоми таърихан ташаккулёфтаи миллӣ истифода барем. Татбиқи оқилона ва санҷидаи ин сиёсат ба эҳё ва тақвияти асолати миллӣ мусоидати матлуб хоҳад намуд.

Эмомалӣ РАҲМОН

Бисту нухуми апрели соли 2020 дар Иҷлосияи якуми Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум вакилон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бақайдгирии давлатии асноди ҳолати шаҳрвандӣ»-ро қабул карданд.

Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Феҳристи номҳои миллии тоҷикӣ», ки аз 27-уми июли соли 2016 ба тасвиб расидааст, барои эҳёи арзишҳои маънавӣ ва сарватҳои бебаҳои таъриху фарҳанги миллӣ тавассути забони миллӣ, инчунин, номгузорию суннати тоҷикӣ мусоидат намуд. Лозим ба ёдоварист, ки ин масъала ҳамеша мавриди таваҷҷуҳи ҳосаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон қарор дорад.

Боиси хушбахтист, ки баъди ба тасвиб расидани қарори мазкур шаҳрвандон дар интиҳоби номи кӯдакон ба ғалат роҳ надода, тибқи феҳрист ва талаботи қарор ном мегузоранд. Мутаассифона, то кунун падару модароне низ ҳастанд, ки ба фарзандони навзод номҳои бегона мемонанд. Бо таъсири бегонапарастӣ ба ҷойи номҳои миллӣ номҳои чун Асмоа, Рамина, Осинот, Бинёмин, Муҳаммадсудайс, Абухурайра, Манисса, Ясмина, Элиф, Эмир, Адам, Асия, Элмира, Азалия интиҳоб мешаванд.

Вақти он расидааст, ки номи падар ва насаби кӯдак дар асоси талаботи Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ сабт карда шавад. Баъзеҳо даъво доранд, ки дар вақти тақсими мерос номи шаҳрванд ҳарф ба ҳарф бояд мутобиқат кунад, вале дар ин ҳолат ба риоя накардани моддаи 74-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бақайдгирии давлатии асноди ҳолати шаҳрвандӣ» роҳ медиҳем. Эътироф бояд кард, ки то кунун аз ҷониби ягон масъули САҶШ ба ин масъалаҳо таваҷҷуҳ зоҳир нагардидааст.

Дар варақаҳои сабти асноди таваллуд баъзе ном ва насабу номи падарию кӯдакон (шаҳрвандон) хилофи қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ сабт гардидаанд. Барои мисол, ному насаб, аз қабилҳои Умарали, Руё, Дарина Бехруз, Шерали, Эмира, Муддасир, Асия, Джалолов Али Исмоилджонович, Гусейнов Табрис Фурқатович, Фозылов Ромозон, Голибҷонова Раҳила Голибҷонова, Умарали Мралиевич аз ҳамон ҷумлаанд.

Ҳоло ҳуҷҷати тасдиқкунандаи нави лозим аст, ки ҳуҷҷатҳои собиқан пур аз ғалати насабнигориро ифшо ва ислоҳ намояд. Ҳолатҳои ба мушоҳида мерасанд, ки насаб ва номи падарию кӯдак тибқи талаботи моддаи 74-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бақайдгирии давлатии асноди ҳолати шаҳрвандӣ» ислоҳ нашуда, талаботи қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ ба назар гирифта намешаванд. Аз ҷумла, насаб ё номи падарию кӯдакони навзод ҳангоми пур кардани варақаи сабти асноди таваллуд, ивази ному насаб ва ё барқароркунии ному насаби кӯдакони беҳуҷҷати сабти асноди таваллуднадошта (бе шаҳодатномаи таваллуд) бо ҳамон ғалатҳои насабу номи падарию кӯдакон пур карда мешаванд.

Мушкилоти дигар он аст, ки шаҳрвандон бо дарназардошти аъзои зиёди хонавода аз боҷи давлатӣ нигаронӣ мекунанд. Дар робита бо бояд дар масъалаи бекор кардан ё кам кардани боҷи давлатӣ тадбирандешӣ намоянд.

Дар варақаҳои сабти асноди таваллуд, ки бисёр ному насаб хилофи қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ (ҳатто бо навиштаҷоти дорои ҳуруфоти Ц, Щ, Ы, Ь) сабт мегарданд. Мисолҳои зиёдеро бо навишти ғайримеъёрӣ, аз қабилҳои Шералиев Умарали Миралиевич, Яхъёева Салима Ҷовидовна, Шарипова Марьям Фирузовна, Батырова Нурана Шухратовна, Давлятова Сафия

Чаро баъзе аз кормандони САҶШ муқаррароти қонунро риоя намекунад?

Интишори сомонаи «Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон» (<https://www.istilohot.tj>)

Шодмоновна ва ғайра дучор омадан мумкин аст.

Кормандони САҶШ-и шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурии бояд донандаи хуби забони давлатӣ бошанд, вагарна насабнигори миллие, ки баъзе аз онҳо «сохтаанд», истеҳзоомез аст. Барои мисол, Абдуҷабарзода, Бобой, Тағой, Қурбонӣ, Холӣ, Абдурахмонзода, Саторзода, Шарипӣ, Латипзода, Аҳмедзода, Мамадзода, Маметзода, Сайвализода.

Дар маҷмӯъ, бо мақсади иҷрои супориши Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 5-уми ноябри соли 2019 таҳти №26/10-318 ҷиҳати татбиқи «Нақшаи чорабиниҳо оид ба иҷрои дастуру супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон», ки зимни мулоқот бо намояндагони аҳли зиё, маориф, илм, адаб ва фарҳанг ба муносибати Рӯзи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4-уми октябри соли 2019 баён дошанд, масъулин бояд бетаъхир тадбирандешӣ намоянд.

Раҳим ЗУЛФОНИЁН,

сардори шуъбаи танзими истилоҳоти

Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Баҳодиҳии муҳтаво: 5

Баҳои миёна: 5 (1 овоз)

Категория:

- [Ахбори рӯз](#) [2]
- [Забони тоҷикӣ](#) [3]
- [Тағйироту иловаҳо ба санадҳои меъёрӣ](#) [4]
- [Фаъолият](#) [5]
- [Қонунҳо](#) [6]

Манбаъ: <https://www.istilohot.tj/tg/content/charo-baze-az-kormandoni-sakhsh-mukarraroti-konunro-rioya-namekunand?mini=2026-02>

Пайвандҳо

[1] https://www.istilohot.tj/sites/default/files/field/image/IMG_20200604_170928.jpg [2] <https://www.istilohot.tj/tg/category/%D0%B0%D1%85%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B8-%D1%80%D3%AF%D0%B7> [3] <https://www.istilohot.tj/tg/category/%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D0%BD%D0%B8-%D1%82%D0%BE%D2%B7%D0%B8%D0%BA%D3%A3> [4] [https://www.istilohot.tj/tg/category/%D1%84%D0%B0%D1%8A%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%8F%D1%82](https://www.istilohot.tj/tg/category/%D1%82%D0%B0%D2%93%D0%B9%D0%B8%D1%80%D0%BE%D1%82%D1%83-%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D2%B3%D0%BE-%D0%B1%D0%B0-%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D2%B3%D0%BE%D0%B8-%D0%BC%D0%B5%D1%8A%D1%91%D1%80%D3%A3) [6] <https://www.istilohot.tj/tg/category/%D2%9B%D0%BE%D0%BD%D1%83%D0%BD%D2%B3%D0%BE>